

Agnieszka Ważna, Marek Maciantowicz, Paweł Guzik, Jan Cichocki,
Krzysztof Nowakowski, Adrianna Kościelska, Grzegorz Gabryś



WYSTĘPOWANIE ŁOSIA *ALCES ALCES* W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

The occurrence of the Eurasian elk *Alces alces* in Lubuskie Province

ABSTRAKT: Łoś *Alces alces* jest gatunkiem charakterystycznym dla północno-wschodniej części Polski. Na zachodzie kraju obserwowany jest rzadko i nie tworzy stałej populacji. Niemniej łosie obserwowane są również w województwie lubuskim. Zazwyczaj są to pojedyncze, migrujące osobniki. Zdarzają się jednak również obserwacje kłepy z młodym. Od połowy lat 80. XX wieku obserwowano łosie w województwie co najmniej 52-krotnie.

SŁOWA KLUCZOWE: łoś *Alces alces*, występowanie, Ziemia Lubuska

ABSTRACT: The European elk *Alces alces* is a characteristic species for the north-eastern part of Poland. On the west side of the country, it is observed rarely and does not create a stable population. However, elks are also observed in Lubuskie Province. They are usually single, migrating individuals. However, cows with calves were also reported. Since the mid-1980s, elks were observed in the Province at least 52 times.

KEY WORDS: Eurasian elk *Alces alces*, occurrence, Ziemia Lubuska

Wstęp

Łoś *Alces alces* zasiedla bardzo szeroki obszar obejmujący północną część Ameryki Północnej, całą północną część Azji, europejską część Rosji, Estonię, Łotwę, Litwę, Skandynawię, a zachodnia granica zwartego zasięgu gatunku w Europie kończy się w Polsce. W izolowanych lokalizacjach występuje także w Czechach, Austrii, a osobniki migrujące spotykane są w Niemczech i Europie południowej (Červený et al. 2001, Schönfeld 2009).

Na obszarze obecnego terytorium Polski łoś został niemal doszczętnie wytępiony w początkach XX wieku. Po II wojnie światowej

zachowała się tylko jedna rodzima populacja łosia w Dolinie Biebrzy, a w 1951 r. sprowadzono do Puszczy Kampinoskiej pięć osobników z Białorusi (Gębczyńska i Raczyński 2001). Łoś został objęty ochroną gatunkową w 1952 r. Po znacznym wzroście liczebności wpisano go w 1959 r. na listę zwierząt łownych, ale pozyskanie łowieckie rozpoczęło dopiero w 1967 r. Od lat 80. XX wieku nastąpił duży i ciągły spadek liczebności populacji i od 2001 r. zawieszono odstrzał tych zwierząt w Polsce. Obecnie obserwowany jest systematyczny wzrost liczebności gatunku, niemniej łosie występują najliczniej w północno – wschodniej części kraju. Spotykane są także w innych rejonach Polski, również